

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЛАСТЕН КРЪГ – 25.02.2013 г. – VI КЛАС, 14.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- **30** тестови задачи, от които **10** задачи с избираем отговор и **20** със свободен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – отговор на исторически въпрос, който не трябва да надвишава **2** ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с **0** (нула) точки.

Максималният брой точки е **100**.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой **25** точки.

За задача с избираем отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със **син** химикал.

По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 3 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Кое събитие НЕ се случва през епохата на Българското възраждане:

- А) построена е първата българска фабрика в Сливен
- Б) открити са първите читалища в Свищов, Лом и Шумен
- В) построена е първата железопътна линия Русе-Варна
- Г) открито е първото Висше училище в София

2. Общото понятие, което обединява Сава Доброплодни, Добри Войников и Васил Друмев е:

- А) театър
- Б) търговия
- В) революция
- Г) училище

3. Първото българско взаимно училище в Габрово е открито в годината, през която:

- А) Петър Берон издава „Рибния буквар”
- Б) в Търновско се организира Велчовата завера
- В) врачани се надигат срещу гръцкия епископ Методий
- Г) избухва Нишкото въстание

4. Кое събитие НЕ е свързано с движението на българите за църковна независимост?

- А) Търновските събития (1838-1839 г.)
- Б) „Българският Великден” (1860 г.)
- В) султанският ферман (1870 г.)
- Г) Вторият браилски бунт (1842 г.)

5. Посочете правилния хронологичен ред на фактите от живота на Васил Левски:

- А) Първа българска легия, Вътрешна революционна организация, знаменосец в четата на Панайот Хитов, Втора българска легия
- Б) Първа българска легия, знаменосец в четата на Панайот Хитов, Втора българска легия, Вътрешна революционна организация
- В) Първа българска легия, знаменосец в четата на Панайот Хитов, Вътрешна революционна организация, Втора българска легия
- Г) знаменосец в четата на Панайот Хитов, Първа българска легия, Втора българска легия, Вътрешна революционна организация

6. В края на 1876 г. в Цариград е свикана конференция на посланиците на Великите сили с цел да се:

- А) подкрепи Османската империя
- Б) подпише мирен договор с Високата порта
- В) намери справедливо решение на българския въпрос
- Г) настанят западни войски във въстаналите райони

7. Кое събитие е представено на изображението?

- А) обсадата на Одрин в Балканската война (1912 г.)
- Б) сражението на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа (1868 г.)
- В) защитата на Шипка по време на Руско-турската война (1877-1878 г.)
- Г) боевете при Сливница по време на Сръбско-българската война (1885 г.)

8. За коя историческа личност се отнася описанието?

Един от организаторите на Априлското въстание, който след Освобождението става най-известния му летописец. Ръководи Централния комитет в Пловдив, издава вестник „Борба” и изиграва съществена роля при обявяване на Съединението.

А) Захари Стоянов	Б) Петко Каравелов
В) Христо Ботев	Г) Петко Р. Славейков

9. В коя от двойките *партия–лидер* е допусната грешка?

- А) Народна партия - Константин Стоилов
- Б) Демократическа партия - Александър Малинов
- В) Народнолиберална партия – Драган Цанков
- Г) Български земеделски народен съюз – Александър Стамболийски

10. В дадения откъс става въпрос за:

„Германия гарантира на България придобиването и анексията на следните територии: а) Днешна Сръбска Македония, обхващаща двете зони, наименовани спорна и безспорна, така, както са разграничени в Сръбско-българския договор от 29 февруари (13 март) 1912 г. и съгласно картата, приложена към последния...”

- А) придобивките на България след Балканската война
- Б) придобивките на България след Междусъюзническата война
- В) териториите, присъединени към България след Първата световна война
- Г) влизането на България в Първата световна война

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

11. Довършете твърденията като подчертаете **ВЕРНИЯ** вариант от предложените възможности:

- А) Планът за освобождение на България от 1858 г. е дело на **Васил Левски / Георги Раковски**.
- Б) През 1869 г. в Браила се създава **Българското опълчение / Българско книжовно дружество**.
- В) През март 1895 г. македонските българи, живеещи в България основават в София **Върховен македонски комитет / Вътрешна македоно-одринска революционна организация**.
- Г) Първото класно училище е създадено в Копривщица от **Васил Априлов / Найден Геров**.
- Д) Български духовник и книжовник, който издава книгата „Стематография“ е **Христофор Жефарович/ Софроний Врачански**.
- Е) Първото българско правителство е съставено от представители на **Консервативната партия / Либералната партия**.

12. Подредете имената в съответния раздел на таблицата:

Николай Павлович, Иван Вазов, Васил Друмев, Захарий Зограф, Станислав Доспевски, Добри Войников, Георги Данчов, Любен Каравелов

Литература	Изкуство
.....
.....
.....
.....

13. Прочетете документа и запишете на съответните места дадените думи:

българско; автономия; революционни; въстание; комитети

„Чл. 1. Целта на Българските Македоно-одрински е придобиване на пълна политическа на Македония и Одринско.

Чл.2. За постигане на тая цел те са длъжни да събуждат съзнанието на самозащита у население, да разпространяват между него идеи и да подготвят и повдигат едно повсеместно.....

Чл. 3. Член може да бъде всеки българин“.

Из устав на революционната организация за освобождение на Македония и Одринско от 1896 г.

14. Подчертайте излишното име във всеки ред:

- А) Партений Павлович, Паисий Хилендарски, Николай Павлович, Неофит Рилски
- Б) Неофит Бозвели, Иларион Макариополски, Димитраки Хаджитошев, Добри Желязков
- В) Васил Априлов, Емануил Васкидович, Георги Бенковски, Найден Геров

15. Под всяка картина запишете изобразеното историческо събитие?

А)

Б)

В)

Г)

16. Поставете знак „✓” пред вярното твърдение и знак „х” пред грешното.

- А) ☐ Първият български вестник „Български орел” е издаден в Лайпциг.
- Б) ☐ Алеко Богориди предоставя терен за изграждане на български храм в Цариград.
- В) ☐ Априлското въстание избухва в Търновски революционен окръг.
- Г) ☐ След подписването на Букурещкия мирен договор Османската империя отстъпва на победителите всички земи на запад от линията Мидия-Енос.
- Д) ☐ Ньойският мирен договор е подписан от Александър Стамболийски.
- Е) ☐ Министър-председател на България от 1923 до 1926 година е Александър Цанков.

17. Открийте в игрословицата (отляво надясно и отгоре надолу) имената на пет възрожденци, родени в Котел и ги запишете.

Б	У	Н	В	П	М	Д	С	К	Щ	Г	Т	О	Г	Ж	И
К	К	С	Т	Е	Ф	А	Н	Б	О	Г	О	Р	И	Д	И
С	К	Щ	Г	Т	О	М	Ф	Е	Т	О	В	Й	Ч	Я	Т
Н	В	Ш	Е	Ъ	У	В	Д	Ж	Ж	Е	К	С	Д	В	М
Р	Г	Е	О	Р	Г	И	М	А	М	А	Р	Ч	Е	В	К
В	Л	Н	В	Б	Ъ	Р	Ч	Е	Р	Д	Н	Л	Ч	У	Щ
С	О	К	К	Е	В	Щ	Й	Ф	П	О	С	Е	Т	А	Н
О	Г	А	В	Р	И	Л	К	Р	Ъ	С	Т	Е	В	И	Ч
А	Г	Г	Е	О	Р	Г	И	Р	А	К	О	В	С	К	И
Ш	Щ	Г	Д	Н	Ц	У	С	О	Я	Х	Р	М	С	А	Ъ

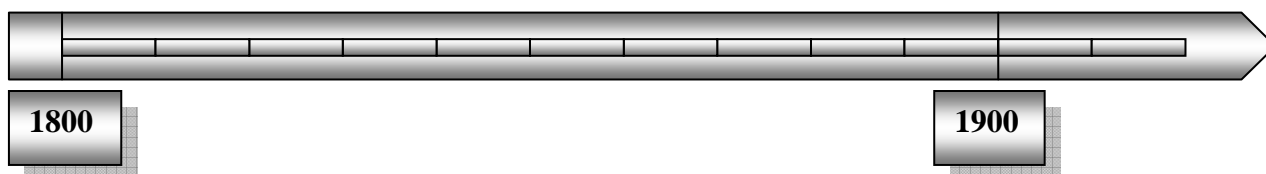
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

18. Свържете имената на личностите със събитията:

Личност	Буква	Събитие
ПРИМЕР: Александър Малинов	Д)	Д) Обявяване Независимостта на България
Стефан Стамболов		А) Създаване на БТЦРК в Пловдив
Иларион Макариополски		Б) Избухване на Априлското въстание
Тодор Каблешков		В) Великденската акция
Захари Стоянов		Г) Откриване на Висшето училище в София

19. Нанесете върху линията на времето годините, в които са се случили изброените събития, като имате пред вид, че всяко деление отговаря на 10 години:

- А) избухване на Илинденско-Преображенското въстание
- Б) начало на Балканската война
- В) откриването на първото девическо училище в Плевен
- Г) избор на Фердинанд Сакс Кобург Готски за български княз
- Д) издаване на вестник „Български орел“
- Е) подписване на Санстефанския договор

Забележка: На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби запишете буквата на събитието.

20. Прочетете текста и изпълнете поставените задачи:

„И това беше във Виена. Седя си една сутрин в кафенето, поръчал съм си чай и взех да прегледам нашите български вестници. Чета си така, увлякъл съм се, по едно време като кресна над ухото ми едно: "О-о-о! Добър ден!" - и една потна ръка сграбчи десницата ми. Дигам си очите: един широкоплещ, черноок, чернокос и даже чернокож господин, със засукани мустаци, със скулесто лице, с бръсната поникнала брадица, облечен (в какво мислите?) в редингот, не закопчан, под жилетката му два-три пръста червен пояс, с бяла (по нашенски бяла) риза, без вратовръзка, с черно, накривено калпаче, с ботуши и един... бастон под мишница. Млад човек: да има, да има най-много тридесет години.

- Извинете, господине - казвам му аз със смирено учудване, - аз нямам удоволствието да ви познавам.

- Какво? Не ме познавате ли, кайш? Ти нали си българин ?

- Българин съм...

- Е хайде, ставай да се разхождаме. Какво ще киснеш тука? Мен ме казват Ганьо. Ставай!... Ставай да ме водиш на баня. Де е тук банята?"

Из „Бай Ганьо”, Алеко Константинов

А) Запишете детайлите от облеклото на Бай Ганьо:

- традиционно български -

.....

- европейски -

.....

Б) Как е представена неговата култура на поведение?

.....

21. Запишете града, в който се осъществява посоченото събитие:

	Събитие	Град
А)	За първи път се чества празникът на св. св. Кирил и Методий.	
Б)	Създаване на Вътрешната македоно-одринска революционна организация.	
В)	Приемане на първата българска конституция.	
Г)	Учредяване на Българската екзархия.	

22. Запишете понятията, пропуснати в откъса от Берлинския договор:

„...Чл. 13. На юг от Балкана се образува една провинция под име _____, която остава под пряката политическа и военна власт на Султана, но с административна _____. Тя ще има един Генерал-губернатор християнин...”

23. В текста са допуснати 7 грешки. Открийте ги и ги подчертайте:

На 10 февруари 1885 г. в Търново е основан Български революционен централен комитет (БРЦК), който си поставя за цел освобождението на Македония и съединението на Източна Румелия с Княжество България. Негов председател става Стефан Стамболов. На 1 септември 1885 г. части на милицията, предвождани от княз Александър Батенберг, и четата на Продан Тишков влизат в Пловдив и тържествено обявяват Съединението.

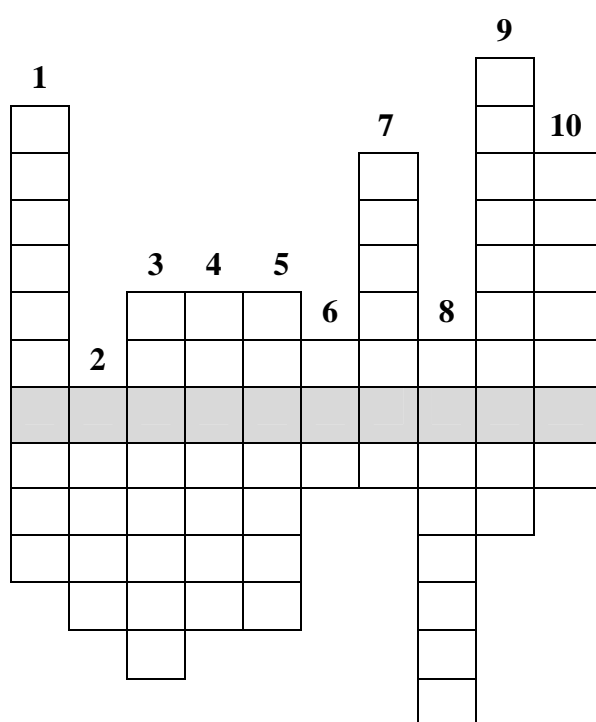
Всички Великите сили и балканските държави подкрепят Съединението. На 2 ноември 1885 г. Сърбия обявява война на България. В ожесточени тридневни боеве при Сливница българската армия побеждава сърбите и преминава в контранастъпление. На 19 февруари 1886 г. България и Сърбия сключили мирен договор в Лондон, който възстановил положението отпреди началото на войната.

24. Разгледайте внимателно изображенията. Въз основа на съдържащата се в тях информация допълнете пропуснатото в таблицата:

	Автор	Заглавие	Година	Място на издаване
А)				Брашов
Б)	Неофита П.П./ Рилски			Крагуевац

25. Попълнете кръстословицата и ще получите псевдонима на известен български писател и създател на организирания туризъм в България.

1. Градът, в който е избухнало Априлското въстание.
2. Първият български екзарх.
3. Хора, които симпатизират на Русия.
4. Напускане на определена длъжност.
5. Училище, основано към манастири и църкви.
6. Градът, в който избухва въстание на българите през 1841 г.
7. Градът, в който е провъзгласена Независимостта на България.
8. Първата печатна книга на новобългарски език.
9. Претопяване, поглъщане на един народ от друг.
10. Градът, в който е основана първата българска гимназия.

26. Попълнете пропуснатото в текста.

На 10 февруари 1879 г. в Търново започва работа Избраните народни представители скоро се разделят на две групи. искат широки права за гражданите и ограничени права за българския монарх, докато настояват за широки правомощия на княза и ограничаване правата на българския народ. В изработването на конституцията надделяват идеите на

Според основния закон българската държава е монархия. По решение на депутатите на 3 април 1879 г. за столица на Княжество България е избран град

27. Подредете в хронологическа последователност събитията (от 1 до 5):

	Правителство с министър-председател:	Хронологичен ред
А)	Димитър Петков	
Б)	Стефан Стамболов	
В)	Константин Стоилов	
Г)	Иван Гешов	
Д)	Тодор Бурмов	

28. Свържете портретите на българските поети с откъсите от техни стихотворения. Под всеки стих запишете съответната буква и името на поета.

„Хубава си, татковино,
име сладко, земя рай,
сърце младо и невинно
за теб трепка, та играй.

Мили ми са планините
и на север, и на юг,
драги ми са равнините,
набраздени с нашия плуг...”

.....
.....

„Вятър ечи, Балкан стене,
сам юнак на коня
с тръба зове своите братя:
всички на оръжие!

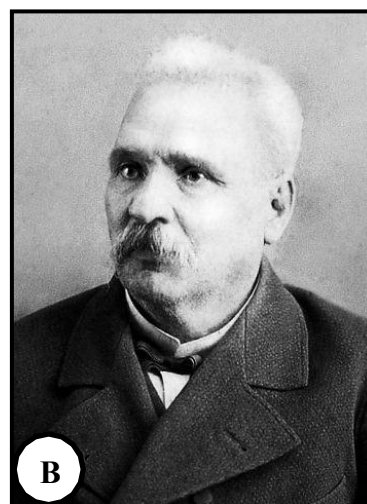
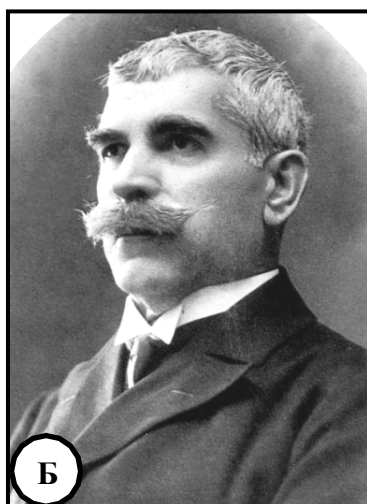
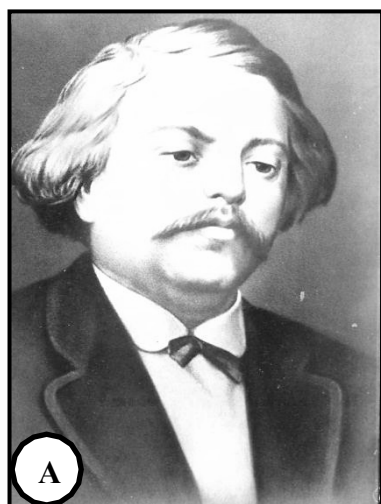
Дойде време, ставайте,
от сън се събуждайте,
доста робство и тиранство,
всички на оръжие!...”

.....
.....

„Питат ли ме де зората
ме ѝ огряла първи път,
питат ли ме де ѝ земята,
що най-любя на светът.

Тамо, аз ще отговоря,
де се белий Дунав лей,
де от изток Черно море
се бунтува и светлей;...”

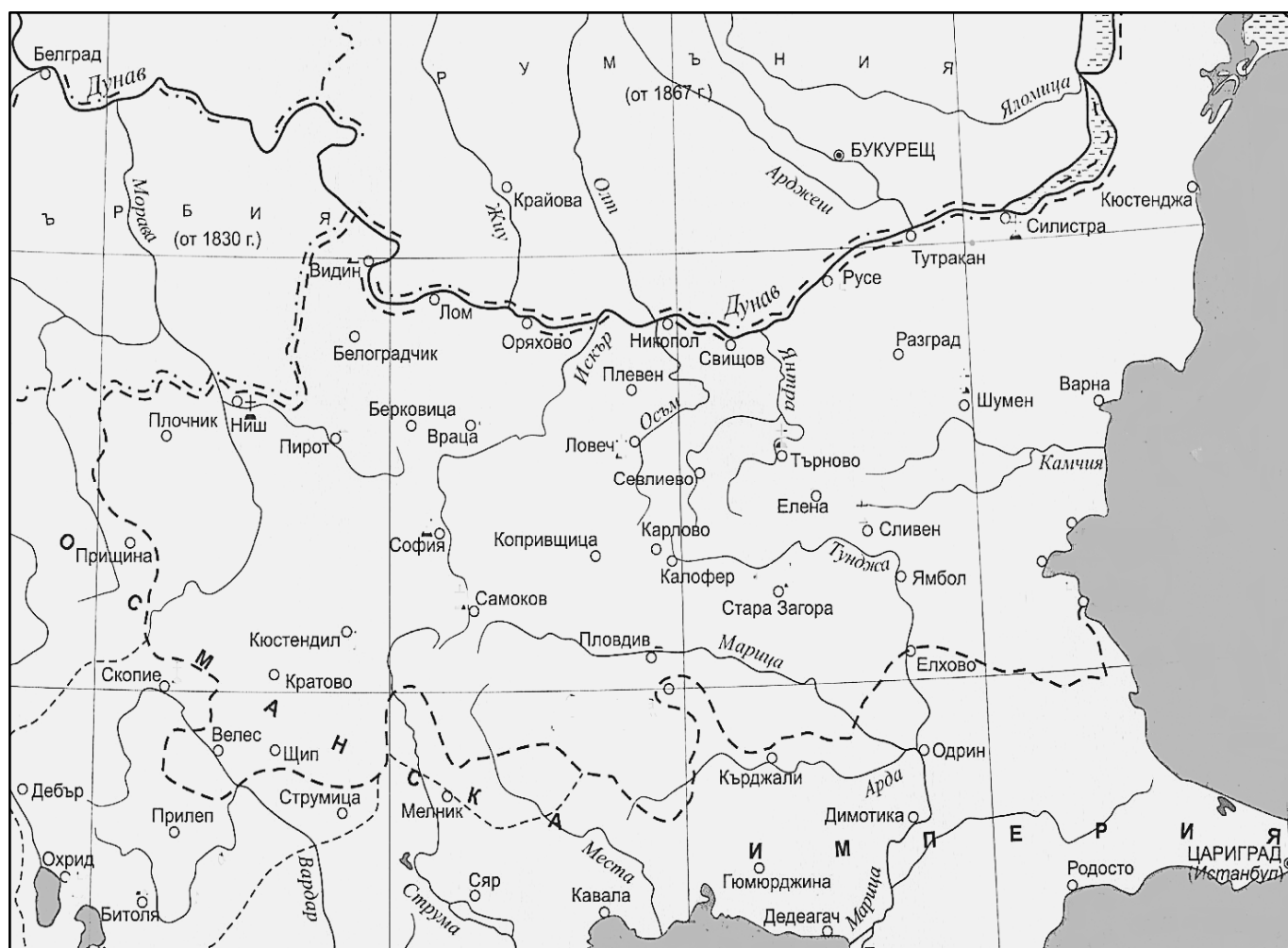
.....
.....

29. Подберете точното понятие, което отговаря на даденото определение и го запишете на съответното място:
национална катастрофа, коалиция, абдикация, репарации, опозиция, атентат, регентство, държавен преврат

	Понятие	Определение
А)		Съвет, който управлява държавата при продължително отсъствие, боледуване, непълнолетие или абдикация на монарха.
Б)		Събитие (поражение във война, сключен договор), белязано с човешки жертви, загуба на територии, стопански загуби, криза на националния дух и на вярата в националното обединение.
В)		Доброволно отказване на владетел от престола.
Г)		Материални или парични задължения, наложени на дадена страна от победителите като обезщетение за нанесени щети.
Д)		Покушение върху лице или група от хора с цел убийство или нанасяне на определена вреда с политическа цел.

30. Разгледайте внимателно картата, на която са представени българските земи през епохата на Българското възраждане и изпълнете поставените задачи:

А) Подчертайте градовете, в които са родени, Васил Левски, Любен Каравелов и Христо Ботев.

Б) Запишете имената на три града, които се намират в областта Македония:

В) Поставете знак „Х“ при градовете, в които са създадени Първата българска легия и БРЦК.

Напишете в обем до 2 страници отговор на следния исторически въпрос:

Защо Априлското въстание е епопея на българския героизъм?

При отговора вземете под внимание следните опори:

1. Причини за избухването на въстанието.
2. Подготовка на въстанието.
3. Избухване и ход на въстанието.
4. Значение на въстанието.

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО!

Ученик:..... **Клас:**.....

Училище..... град/село

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА:ч. ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:.....ч.

.....

Име и фамилия на квестора приел работата подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:.....

Име и фамилия *подпис* *брой точки*

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ:
Име и фамилия *подпис* *брой точки*

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2

--	--